

ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

Instructional Leadership of Teachers in Digital Age Affecting to the Student Quality in
School under Surin Primary Educational Service Area Office 2

มนตรี จิตจักร¹, ธัญยาภรณ์ นวลสิงห์² และ ท้าย น้อยสมบัติ³

Montri Chitchak¹ Thanyaporn Nualsing² and Hatai Noisombut³

Received: 31 พ.ค. 2566

Revised: 26 ต.ค. 2566

Accepted: 27 ต.ค. 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำวิชาการของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 2) ศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลกับคุณภาพผู้เรียน และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู จำนวน 317 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลกับความเป็นคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครูด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล โดยตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ได้ร้อยละ 23.30 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของครู, ยุคดิจิทัล, คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
อีเมล: tongmontri.56814003001@reru.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
อีเมล: nui_thanya@yahoo.com

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อีเมล: hatainoi@gmail.com

¹ Master Student, Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Email: tongmontri.56814003001@reru.ac.th

² Assistant Professor, Ph.D., Lecturer in Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Email: nui_thanya@yahoo.com

³ Lecturer in Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Email: hatainoi@gmail.com

Abstract

This research aimed 1) to study instructional leadership of teachers in digital age, 2) to study student quality in schools, 3) to study the relationship between instructional leadership of teachers in digital age and the student quality in schools, and 4) to study instructional leadership of teachers in digital age affecting the student quality in schools under Surin Primary Education Service Area Office 2. The samples were 317 teachers in schools under Surin Primary Education Service Area Office 2. Statistical analysis of the data involved percentage, mean, standard deviation and Pearson product-moment correlation, and Statistical Hypothesis testing used Stepwise multiple regression. The findings of the research revealed that; 1) The instructional leadership of teachers in digital age, Surin Primary Education Service Area Office 2 in overall was at high level. 2) The student quality in schools under Surin Primary Education Service Area Office 2 in overall was at the highest level. 3) The relationship between instructional leadership of teachers in digital age and the student quality in schools in overall was at moderate level positive ($r_{xy} = 0.478$) with the statistical significance at .01 level. 4) The four aspects of instructional leadership of teachers in digital age affecting to the student quality in schools under Surin Primary Education Service Area Office 2; the development of teachers' self-efficacy and colleges (X5), building a digital network for learning (X4), the development of learners with technology (X2), and the use and development of curriculum in the digital age (X3). The four variables predicted the percentage variance of student quality in schools at 23.30 with the statistical significance at .01 level

Keywords: Instructional Leadership of Teachers, Digital Age, Student Quality in Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีความเจริญงอกงามทั้งกายใจและสติปัญญา อีกทั้งเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการผลักดันให้ประเทศไทยเกิดการพัฒนาดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีความสุข มีความปลอดภัย มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ 5 ปีแรก (พ.ศ. 2560-2564) ของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งระยะแรกนี้จะเป็นการแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนปัญหาทางการศึกษาของคนในชาติที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อตอบสนองตลาดแรงงานทั้งในและนอกประเทศ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ขึ้นโดยมีหลักการสำคัญ คือยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยส่งเสริมให้เด็กไทยได้รับการพัฒนาทักษะทางสมอง ทักษะทางสังคม ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงาน และทักษะการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่การเป็นพลเมืองโลก ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแผนดังกล่าวเปรียบเสมือนเข็มทิศของการพัฒนาการศึกษาให้มุ่งสู่การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 1)

ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ของครูขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำทางวิชาการของครู ซึ่งองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อเป็นผู้ชี้แนะ หรือให้คำปรึกษาหารือ ให้ผู้เรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง และเกิดความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ครูผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการนั้น ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีรธร สุธีธร, สมชาย เทพแสง และสมบุญธน์ บุรศิริรักษ์, 2559: 54-61) ซึ่งปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จำเป็นที่ผู้คนที่ต้องเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการวางรากฐานการพัฒนาชีวิต การพัฒนาศักยภาพ การดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนที่ระบุว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ พัฒนาดตนเองได้ และให้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่กำหนดวิสัยทัศน์ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

ครูผู้สอนมีหน้าที่ชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีระบบมีเหตุผล คิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้สูงสุด การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลนั้น ครูควรมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยการเรียนการสอน และชี้แนะแนวทางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่โดยการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และสื่อเทคโนโลยี มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของครูตลอดเวลา มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่ผู้เรียน ผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการเสาะแสวงหาและคัดเลือกเนื้อหา ความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัยเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิต ผู้กระจาย และผู้ใช้ความรู้ เป็นต้น (จินฉวีตร ประโคทัง, 2561: 18-19)

กล่าวได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของครูเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ จนเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูจึงเป็นตัวบ่งชี้ความเป็นมืออาชีพของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่ได้ยกย่องให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นวิชาชีพแห่งความหวังและศรัทธาในการพัฒนาสังคมประเทศชาติ การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูจึงมีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพครู ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 25-41) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะพิจารณาจากตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ความสามารถของผู้เรียนในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น สามารถคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ความสามารถรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์ มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา จากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบ อื่น ๆ มีความรู้ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คือ คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกของการเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึก ตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัด

กับกฎหมาย และวัฒนธรรมอันดีของสังคม มีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี รักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพ และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล และคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์

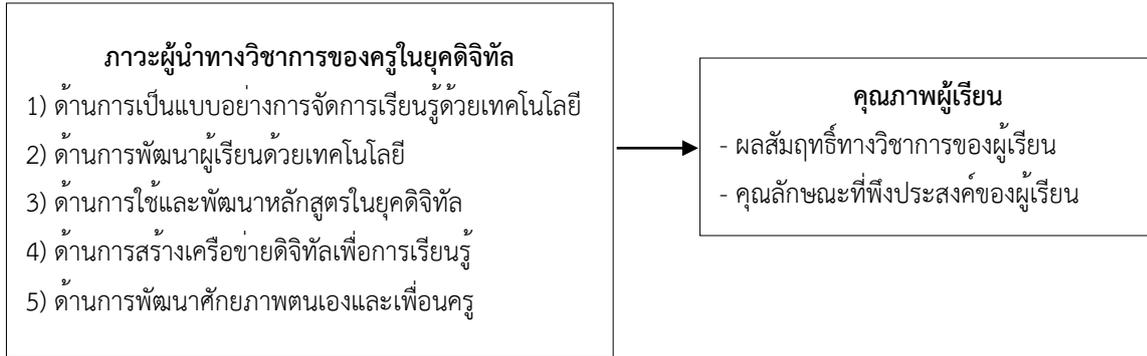
1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำวิชาการของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลกับคุณภาพผู้เรียน
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

กรอบแนวคิดและสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการเป็นกรอบแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล จากการสังเคราะห์ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของครู จากนักวิชาการ และนักวิจัย Suranna and Moss (2002), Crowther et al (2002), Hoy and Hoy (2003), Richardson and Mackenzie (2006), Fullan (2008), The National Institute of Education (NIE) (2011), Le Duc Quang (2017), วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง (2556), รัชฎาพร พิมพิชัย (2556), สุพจน์ ศรีนุตพงษ์ และพลสันต์ โพธิ์ศรีทอง (2556), สุคันทอน สิงพวงเพ็ด และคณะ (2559) จากการสังเคราะห์ตัวแปรภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจากนักวิชาการ Ribble and Ross (2004), America Institute for Research: AIR (2009), International Society for Technology in Education: ISTE (2009), Hague and Payton (2010), Duickert (2016), Zhu (2016), Sheninger (2019), สมศักดิ์ จิวัดนา (2555), มลิวลัย ธรรมแสง (2558), สุกัญญา แซ่ม้อย (2558), ชุตริรัตน์ กาญจนธนชัย (2562), กนกอร สมปราชญ์ (2562), ดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2564) โดยผลการสังเคราะห์ พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล 4) ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครูกรอบแนวคิดคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรเกณฑ์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

สมมติฐาน

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล อย่างน้อยสองด้านที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 1,787 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 317 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 43) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น ข้าราชการครูจำนวน 317 คน การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นมีรายละเอียดดังนี้

ชั้นที่ 1 จำแนกสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ออกเป็น 5 อำเภอ คือ อำเภอรัตนบุรี อำเภอกำแพงแสน อำเภอชุมพลบุรี อำเภอสนม และอำเภอโนนนารายณ์ ได้ประชากรอำเภอรัตนบุรี จำนวน 459 คน อำเภอกำแพงแสน จำนวน 485 คนอำเภอชุมพลบุรี จำนวน 400 คน อำเภอสนม จำนวน 253 คน และอำเภอโนนนารายณ์ จำนวน 190 คน

ชั้นที่ 2 เทียบสัดส่วนขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 317 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างอำเภอรัตนบุรี จำนวน 81 คน อำเภอกำแพงแสน จำนวน 86 คนอำเภอชุมพลบุรี จำนวน 71 คน อำเภอสนม จำนวน 45 คน และอำเภอโนนนารายณ์ จำนวน 34 คน และจัดทำตารางจำแนกประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเทียบสัดส่วนในแต่ละกลุ่มออกมาเพื่อทำการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่คำนวณได้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอในสังกัด สพป.สุรินทร์ 2	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
รัตนบุรี	459	81
ท่าตูม	485	86
ชุมพลบุรี	400	71
สนม	253	45
โนนนารายณ์	190	34
รวม	1,787	317

ชั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืนจากประชากรในแต่ละกลุ่มตามอำเภอรัตนบุรี อำเภอท่าตูม อำเภอชุมพลบุรี อำเภอสนม และอำเภอโนนนารายณ์ ตามจำนวนที่ต้องการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการของ แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 25-41) ดังนี้

5 หมายถึง คุณภาพการประเมินประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

4 หมายถึง คุณภาพการประเมินประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับดีเลิศ

3 หมายถึง คุณภาพการประเมินประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับดี

2 หมายถึง คุณภาพการประเมินประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1 หมายถึง คุณภาพการประเมินประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับกำลังพัฒนา

2.1 ร่างแบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

2.2 ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านเทคโนโลยี จำนวน 9 ท่าน

2.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

2.4 ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยต้องมีความเชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 ท่าน

2.5 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยประเมินความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความของตัวแปรแต่ละตัว การใช้ภาษา (Wording) ให้เหมาะสม จากนั้นนำผลการประเมินที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) โดยพิจารณาเลือกใช้ข้อความที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 70–72) โดยแบบสอบถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามที่ได้ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach โดยแบบสอบถามควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 116–119) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.984 และตอนที่ 3 คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.867

2.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอนหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3.2 ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 317 ฉบับ และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 วิเคราะห์ระดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล และระดับคุณภาพผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ระดับ คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

สรุปผล

จากผลการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และด้านการเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี	4.51	0.55	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี	4.50	0.56	มาก
3. ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล	4.40	0.57	มาก
4. ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้	4.52	0.57	มากที่สุด
5. ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู	4.43	0.54	มาก
โดยรวม	4.47	0.56	มาก

2. ระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	4.46	0.47	มาก
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4.58	0.49	มากที่สุด
โดยรวม	4.52	0.41	มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.478^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู (X_5) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.360^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ (X_4) มีความสัมพันธ์กันในระดับที่ต่ำ ($r_{xy} = 0.287^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
X ₁	.300 ^{**}	1.00	-	-	-	-
X ₂	.313 ^{**}	.399 ^{**}	1.00	-	-	-
X ₃	.341 ^{**}	.294 ^{**}	.296 ^{**}	1.00	-	-
X ₄	.287 ^{**}	.296 ^{**}	.371 ^{**}	.578 ^{**}	1.00	-
X ₅	.360 ^{**}	.284 ^{**}	.278 ^{**}	.250 ^{**}	.265 ^{**}	1.00
X	.478 ^{**}					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยการคัดเลือกตัวแปรเพื่อพยากรณ์ ใช้วิธีแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ทั้งหมด 4 ตัว คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู (X_5) ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (X_4) ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี (X_2) และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล (X_3) โดยรวมกันส่งผลได้ดีที่สุด 23.30 ดังตาราง 5

ตาราง 5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	F	p
1	X ₅	0.360	0.130	70.045**	.000
2	X ₅ X ₄	0.443	0.197	57.414**	.000
3	X ₅ X ₄ X ₂	0.475	0.226	45.453**	.000
4	X ₅ X ₄ X ₂ X ₃	0.483	0.233	32.447**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01)

5. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ตัวแปรที่ได้รับการเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู (X₅) เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู (X₅) ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (X₄) ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี (X₂) และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล (X₃) คือ .138, .104, .081 และ .058 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .238, .212, .151 และ .096 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสี่ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ร้อยละ 23.30 ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E. _b	β	t	p
X ₅	.138	.025	.238	5.453**	.000
X ₄	.104	.021	.212	4.870**	.000
X ₂	.081	.024	.151	3.330**	.001
X ₃	.058	.027	.096	2.105*	.036

R = .483, R² = .233 a = 2.843

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p < .05)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู (X₅) ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (X₄) ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี (X₂) และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล (X₃) โดยตัวแปรทั้งสี่ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ร้อยละ 23.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.843 + .138X_5 + .104X_4 + .081X_2 + .058X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .238 Z_{x_5} + .212 Z_{x_4} + .151 Z_{x_2} + .096 Z_{x_3}$$

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 2 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าต่ำ คือ 1) ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และ 2) ด้านการเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าต่ำ คือ 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี 2) ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู และ 3) ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีทัศนคติที่ดีมีความกระตือรือร้นต่อการทำงาน ยังเล็งเห็นความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงยุคสมัย จากอดีตสู่ยุคที่ต้องเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสื่อเทคโนโลยีเพื่อให้ทันโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงและผู้เรียนที่มีความสนใจในเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น ทั้งยังตระหนักและเห็นความสำคัญของงานวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญต่อสถานศึกษา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครู จากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งเกิดความร่วมมือของครูในการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครูให้เท่าทันต่อความต้องการของผู้เรียน และทั้งในด้านผู้เรียนผู้สอนต้องเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนให้เท่าทันยุคเทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชฎากาญจน์ เจริญชนม์ (2553: 40-43) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของครู เป็นความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนในที่สุด สามารถสังเกตเห็นได้ในการบริหารกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีดังนั้น ครูที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. คุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยข้อสอง ที่กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ในระดับยอดเยี่ยม เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด เกี่ยวกับการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มีการพัฒนารอบด้าน โดยเฉพาะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม จัดให้มีมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานที่เป็นเลิศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึงสุขภาพ สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” ได้จัดระบบโครงสร้างของกระบวนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนี้ จะมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพไว้เพื่อให้สถานศึกษาสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ให้ถือว่าระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาย่างต่อเนื่องและดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นจะต้องดำเนินงาน เพื่อประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูนและรวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัย ชนิษฐา ยศเมฆ (2560: 10) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน เป็นคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเช่นเดียวกับงานวิจัย พิษณุ ผิวทอง (2561: 85) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน เป็นคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งแสดงออกถึงความมีคุณธรรม จริยธรรม มีความกระตือรือร้น และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ได้ มีสุนทรียภาพ รวมไปถึงการมี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุฉินี แซ่ชิน (2561: 35) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร กันหาจันทร์ (2561: 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนั้นเพราะว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย สุตามาส ศรีนอก (2557: 138-165) ที่ได้ทำวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูส่งผลทางบวกต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร กันหาจันทร์ (2561: 132) ได้วิจัยความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการของครูด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัวแปร สามารถนำมาอภิปรายตามลำดับได้ดังนี้

4.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ครูในสถานศึกษามีความสนใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พร้อมกับการแนะนำการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเทคโนโลยีให้กับเพื่อนครูอย่างมีความหลากหลาย การให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองและเพื่อนร่วมงานให้จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล

ต่าง ๆ เพิ่มประสิทธิภาพและการพัฒนาโรงเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน สอดคล้องกับงานวิจัย สุชาติ พันธก์อม (2563: 154–156) ได้กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพของตนเองเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง ให้มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนซึ่งกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่เพื่อนครูเพื่อก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีคุณภาพ ยังช่วยสนับสนุนซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งในการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเพิ่มความสำเร็จให้กับผู้เรียนนั้น ต้องมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่มีความสำคัญ ต่อการเรียนการสอน ศูนย์กลางของการพัฒนาการเรียนการสอนสิ่งสำคัญในการพัฒนาครูก็คือการตัดสินใจว่าครูมีความต้องการพัฒนาในวิชาชีพ ความเป็นมืออาชีพของครูช่วยให้ครูปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ โดยให้มีการพัฒนาและสนับสนุนวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับมาตรฐาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำทางการจึงต้องพัฒนาครูแกนนำ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพครูมากขึ้น จัดเวลาให้ครูได้อบรม พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูอยู่เสมอ (U.S. Department of Education, 2005: 25) การพัฒนาตนเองจนทำให้เกิดการเรียนรู้ และเกิดความเชี่ยวชาญ ในการใช้ทักษะการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน การสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น การทำงานอย่างเป็นระบบ ที่สำคัญที่สุดคือการนำองค์ความรู้ใหม่ด้านการเรียนการสอนมาเผยแพร่แก่เพื่อนครู และคอยที่เป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้กับเพื่อนครูในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ให้เพื่อนร่วมงานได้มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (ใหม่ ทูมสี, 2560: 197)

4.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานของครูที่ประสบความสำเร็จในพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเผยแพร่องค์ความรู้ที่ประสบความสำเร็จของต่อเพื่อนครูเพื่อการขยายผลการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติรัตน์ กาญจนธนชัย (2562: 35–38) ได้กล่าวว่า ครูต้องแสดงออกถึงการร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ องค์ความรู้ และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเปิดเผย รวมถึงการเผยแพร่ในแบบดิจิทัลเพื่อสะดวกต่อครูที่สนใจเข้ามาศึกษาขององค์ความรู้ ร่วมเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้เรียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาใช้เป็นแนวทางด้านกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและวิธีการใหม่ในการเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และสอดคล้องกับงานวิจัย Joseph (2013: 43) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนนั้นต้องมีลักษณะพิเศษ คือการพูดคุยกับเพื่อนครูเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและการเผยแพร่กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ทันสมัยเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน ยังเป็นการสร้างเครือข่ายในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ยังสอดคล้องกับบทความของ สุพิชญ์ชญา มีแก้ว, นเรศ ชันธะริ และจิณณวัตร ปะโคตัง (2564: 1952–1963) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล พบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่สำคัญหนึ่งนั้น คือการสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่ครูต้องมีเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูง เพราะเป็นส่งเสริมการร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน และกระตุ้นผลการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลและทีมงานได้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ มีส่วนร่วมในการสร้างและแบ่งปันความรู้สร้างความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และเห็นความตระหนักร่วมกันเป้าหมายและแผนงานที่จะทำ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เผยแพร่ข่าวสารในแบบดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการบริหารงาน

4.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการส่งเสริมการมีประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น และชุมชนการเรียนรู้ ที่กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์และดิจิทัลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และการรักษามาตรฐานที่สูงของผู้เรียน สอดคล้องกับ Anderson (2000: 154–156) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัลที่จะเกิดประสิทธิภาพ ต่อผู้เรียน ครูต้องพัฒนาผู้เรียนยุคใหม่ในโลกเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามรูปแบบการเรียนรู้ (Learning style) ของแต่ละคน การเรียนรู้มีลักษณะเป็น Personalized ที่ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนรายบุคคล ซึ่งมีหลายโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ย่อมเกิดทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ที่จะส่งเสริม การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีนั้นได้ (นฤมล ทัดสา, 2564: 237–240) การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดและเติบโตมากับเทคโนโลยี มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized Learning) ที่ผู้เรียนแต่ละคนต่างมีเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน หน้าที่ของผู้สอนคือ โค้ชผู้เรียนให้เขาบรรลุเป้าหมายตามที่เขาต้องการ การประเมินผู้เรียนต้องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for learning) ประเมินขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสม และมี ประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ (Creative feedback) สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการส่งเสริมสนับสนุน และเป็นนั่งร้านการเรียนรู้ (Scaffolding) ประคับประคองผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสบความสำเร็จตามระดับความสามารถของตนเอง ชี้แนะให้ผู้เรียนมองเห็นความสำเร็จในแต่ละขั้นของตนเอง (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562: 1–6)

4.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการใช้และพัฒนาหลักสูตรเป็นงานหลักของครูที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นให้มากที่สุด และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของของยุคดิจิทัล โดยมีครูเป็นผู้ปฏิบัติในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ Jazsar and Algozzine (2007: 125) ได้กล่าวว่า มาตรฐานของเนื้อหาของหลักสูตรมีความเกี่ยวข้องกับความรู้ที่ผู้เรียนควรที่จะได้รับ ทักษะและประสบการณ์เป็นส่วนสำคัญ โดยถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐานทางวิชาการ ครูจะต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสอดคล้องว่าหลักสูตรการสอน และการประเมินมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ ต้องแนะนำแนวปฏิบัติตามความสอดคล้องที่มีประสิทธิผล ครูควรศึกษา ขอบข่ายและลำดับของหลักสูตร แลกเปลี่ยนวิธีการสอนที่มีประสิทธิผล ช่วยกันตรวจสอบประเด็นการประเมินและวิเคราะห์ ผลงานของผู้เรียนเพื่อให้ทราบความมีประสิทธิผลของการสอน ทำให้มั่นใจว่ามีความสอดคล้องกับมาตรฐาน และเหมาะสมกับ ความต้องการของผู้เรียนที่อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี กัญญารัตน์ แรกรุ่น, วีระยุทธ ชาดะกาญจน์ และวีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2562: 54–69) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การใช้และพัฒนาหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญในลำดับต้นของครู ที่จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้นั้น การจัดลำดับการพัฒนา การเรียนการสอนมีความสำคัญสูงสุด คือการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและบริบท จะส่งเสริมคุณภาพการสอน ที่เน้นวิธีการเรียนและการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานชีวิต และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยเสนอแนะเพิ่มเติมว่าครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเรียนให้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

4.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ไม่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีการเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก

และเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความเป็นเลิศการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี เน้นการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน และผลิตสื่อวัตกรรมการเชิงเทคโนโลยี ที่เป็นกระบวนการสอนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่เอง และมีการวัดผลประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการตามขีดความสามารถ ศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง พร้อมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการฝึกพัฒนาผู้เรียนด้านอารมณ์ให้ผู้เรียนมีความรื่นรมย์ในการเรียนรู้ และการปรับปรุงกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์และศักยภาพของผู้เรียนแต่ยังไม่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน แม้ว่า อิศระ ชอนบุรี (2563: 143) ได้กล่าวว่าการเป็นเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้ให้กับบุคคลอื่นได้ มีความเชี่ยวชาญด้านการสอน และการปฏิบัติการสอนที่ดี มีการปรับปรุงกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์และศักยภาพของผู้เรียนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนครูที่วัดได้ และเป็นการเปลี่ยนแปลงของสังคมครู ทำให้มีสิ่งต่าง ๆ ที่ครูจะต้องเรียนรู้เพิ่มขึ้นในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิดโดยฝึกการคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล การใฝ่หาความรู้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม และช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการใช้ เทคโนโลยี ในการสร้างความรู้ และพัฒนางาน บูรณาการการใช้เทคโนโลยีกับการวิเคราะห์ปัญหาและการทำงานเป็นทีมพัฒนาคุณค่าทัศนคติ และจริยธรรมในเชิงบวกในการใช้เทคโนโลยีพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่การเป็นแบบอย่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 นั้น ไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีครูหลายคนที่มีอาวุโสสูงยังไม่พร้อมต่อการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ย่อมเกิดทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น ความแตกต่างด้านเทคโนโลยี ความแตกต่างด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ความแตกต่างของคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีอื่นที่ไม่เพียงพอต่อห้องเรียน และบางครั้งความแตกต่างเหล่านี้ทำให้ครูหลายคนไม่สามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ควรมีการจัดอบรมครูในการสร้างสื่อ ใช้อสื่อ วัตกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อใช้จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน และพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (Le Duc Quang, 2017: 151–160)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งภาวะผู้นำด้านนี้ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดังนั้นครูควรมีการพิจารณาและช่วยสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ที่จะช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของเพื่อนครูในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 จากการวิจัยพบว่าคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาควรที่จะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน ศึกษาปัญหาของผู้เรียนในแต่ละโรงเรียน แล้วนำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาปรึกษาเพื่อแก้ปัญหา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพเรียนให้สูงขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรยุคดิจิทัล ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดกิจกรรมส่งเสริมองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของครูในยุคดิจิทัล 4 ด้าน รวมถึงมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาครู เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ให้เป็นรูปธรรมและมีการกำกับติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาศักยภาพตนเองและเพื่อนครู ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยี และด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตรยุคดิจิทัล

2.2 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการถอดบทเรียน สังเกต สัมภาษณ์หรือการจัด กลุ่มสนทนา ในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพการสอนของครูในระดับสูง เพื่อนำเสนอต่อสาธารณชนให้ได้ เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จากปรากฏการณ์จริง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎ์. (2562). *ภาวะผู้นำ: แนวคิด ทฤษฎีและการพัฒนา*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญรัตน์ แกรุ่น, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ และวีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2562). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 30(2), 54-69.
- ชนิษฐา ยศเมฆ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. อุบลราชธานี: ศิริธรรม ออฟเซ็ท.
- ชฎากาญจน์ เจริญชนม์. (2553). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. รายงานการศึกษาอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชุดิรัตน์ กาญจนธงชัย. (2562). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ขอนแก่น: ศูนย์นวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรธร สุธีธร, สมชาย เทพแสง และสมบูรณ์ บุรศิริรักษ์. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูยุคใหม่. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 13(24), 54-61.
- นฤมล ทัดสา. (2564). *กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มลิวีย์ ธรรมแสง. (2558). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเฉพาะความพิการ. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 11(2), 7-6.

- พิชญ์ ฅิวทอง. (2561). การสังเคราะห์เนื้อหา งานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา: การวิเคราะห์อภิमान. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยวัดผล และสถิติการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชฎาพร พิมพิชัย. (2556). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิเชียร กันหาจันทร์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมศักดิ์ จิววัฒนา. (2555). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารของบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(4), 216-224.
- สุคนธ์อน สิงพวงเพ็ด, สวัสดิ์ โพธิวัฒน์, ธวัชชัย ไพไหล และละม้าย กิตติพร. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *Journal of Educational Administration Khon Kaen University*, 12(1), 168-176.
- สุชาติ พันธก้อม. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุดามาต ศรีนอก. (2557). ปัจจัยสมรรถนะครูและทักษะชีวิตของนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุธินี แซ่ซิ่น. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุพจน์ ศรีนุตพงษ์ และพลสันต์ โพธิ์ศรีทอง. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสต์เทิร์นเอเชีย*, 3(2), 105-113.
- สุพิชญ์ชญา มีแก้ว, นเรศ ชันชะรี และจิณณวัตร ปะโคทัง. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสันติศึกษาบริหารศรัณมจร*, 9(5), 1952-1963.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. สำนักทดสอบทางการศึกษา กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ใหม่ ทুমสี. (2560). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อิสระ ขอนบุรี. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- American Institute for Research: AIR. (2009). *Evaluation of the school technology leadership initiative*. Washington DC: American Institutes of Research.
- Anderson, C. J. (2000). *Assessing Reading*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crowther, F., Kaager, S. S., Ferguson, M., and Hann, L. (2002). *Developing teacher leaders: How teacher leadership enhances school success*. Thousand Oaks, California: Corwin Press.
- Duickert, J. (2016). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Fullan, M. (2008). *The Six Secrets of Change, What the Best Leaders Do to Help their organizations*. San Francisco: Wiley, John and Sons.
- Hague, C. and Payton, S. (2010). *Digital literacy the curriculum*. Bristol lab, International Society for Technology in Education (ISTE] (2007). *Advancing Digital Age Learning*, Iste.org.
- Hoy, A. W. and Hoy, W. K. (2003). *Instructional Leadership: A Learning - centered Guide*. New York: Allyn & Bacon.
- International Society for Technology in Education: ISTE. (2009). *National educational. technology standards for administrators*. Retrieved April 27, 2022, From www.hkedcity.net/article/ec-hot-post/23apr10/
- Jazzar, M. and Algozzine, B. (2007). *Keys to Successful 21st Century Educational Leadership*. Boston: Pearson Education.
- Joseph, C. (2013). Integrating School Leadership Knowledge and Practice Using Multimedia Technology: Linking National Standard, Assessment, and Professional Development. *Journal of Personnel Evaluation in Education*, 16(1), 43-45.
- Le Duc Quang. (2017). *Model for developing academic leadership of teachers in teachers' colleges in the Central Region Socialist Republic of Vietnam*. Doctorate Thesis Doctor of Education Field of study: Educational Administration and Leadership. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Ribble, M. S. and Ross, T. W. (2004). Digital Citizenship: Addressing Appropriate Technology Behavior. *International Society for Technology in Education*, 32(1), 6-12.
- Richardson, A. and Mackenzie, S. (2006). Identified the Characteristics and Responsibilities of Teacher Leaders. *Africa Development*, 31(1), 50-65
- Sheninger, E. C. (2019). *Digital Leadership Changing Paradigms for Changing Times* (2nd ed.). California: A joint publication of Corwin ICLE.

- Suranna, K. J. and Moss, D. M. (2002). *Exploring teacher leadership in the context of teacher preparation*. Paper presented at the annual meeting of the Educational Research Association, New Orleans. LA. (ERIC Document Reproduction Service No. ED465751).
- The National Institute of Education (NIE). (2011). *A Teacher Education Model for the 21st Century*. Singapore: The National Institute of Education (NIE).
- U.S. Department of Education. (2005). *Leader and Leadership Process*. Boston: Irwin.
- Zhu, P. (2016). The plant cell. *Journal Description*, 18(9), 102.